



De Bunder

Blijspel in drie bedrijven

door

CEES VERWAAIJEN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE BUNDER** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **CEES VERWAAIJEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2019 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **10** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

Bertram Slangeveste: Schrijver en milieuactivist +/- 40 jr.

Louise Slangeveste: Zijn moeder +/- 65 jr.

Josje Slangeveste: Zijn zusje +/- 35 jr.

De heer J.M.H. de Grijze: Voorzitter van de kerkenraad +/- 45 jr.

Jopie van Dam: Vriend van Bertram +/- 40 jr.

Bob Kamphuis: Boer en buurman van Bertram +/- 35 jr.

Ria Kamphuis: Zijn vrouw en vriendin van Josje +/- 35 jr.

Mina: Vooraanstaand lid actiegroep B.O.N. +/- 50 jr.

Lena: Lid actiegroep B.O.N. en vrouw van Jopie van Dam +/- 40 jr.

Kim: Lid actiegroep B.O.N. +/- 35 jr.

Zes Dames en vier Heren.

DECOR:

Het spel speelt zich af in de eenvoudige huiskamer van Bertram Slangeveste.

Indeling vanuit de zaal gezien: linksachter deur algehele opgang en keuken, middenachter tuindeuren, rechtsachter deur voor boven en slaapvertrekken, linksvoor raam.

Aankleding: linksachter kleine eethoek met drie stoelen, rechts, kleine zitbank met laag tafeltje, rechtsvoor tegen de wand, oude staande haardroogkap met stoel eronder, rest naar eigen inzicht.

EERSTE BEDRIJF

Als het stuk begint staat Bertram uit het raam te staren en zit z'n moeder Louise op de bank een tijdschrift te lezen.

BERTRAM (*op zeurderige toon*): Ik vind het gewoon niet eerlijk.

LOUISE: Wat is er nu weer niet eerlijk?

BERTRAM: Waarom zou hij meer recht hebben op dat stuk grond.

LOUISE: Waar heb je het in vredesnaam over? Wat voor grond?

BERTRAM: Hiernaast, hier pal naast, die hectare hiernaast. De kerk wil die grond verkopen of voor minstens twintig jaar verpachten. Ik heb vorige week die meneer de Grijsze, je weet wel, die nieuwe voorzitter van de kerkenraad, gesproken.

LOUISE: Sinds wanneer heb jij interesse in een stuk grond?

BERTRAM: Nou gewoon, sinds vorige week. Het is wel een hectare ja, tienduizend vierkante meter en het ligt naast de deur.

LOUISE: Begin dan eerst maar eens aan die vijftig vierkante meter achtertuin van je, dat is één grote wildernis.

BERTRAM (*zeurderig*): Ma, je kent mijn milieustandpunt nu toch onderhand wel? We moeten de natuur z'n gang laten gaan.

LOUISE: Ja, en als het op werken aankomt, dan komt zo'n milieustandpunt jou heel goed uit. En trouwens, waar wil jij het geld vandaan halen? Het is dat je vader ons een paar centjes heeft nagelaten, maar daar is de bodem ook van in zicht.

BERTRAM: Die discussie hebben we nu wel gehad, ja. Je weet dat ik de rust van dit huis en het buitenleven nodig heb om mijn creatieve geest te stimuleren om een boek te schrijven.

LOUISE: En ik weet ook dat we nu al bijna vijf jaar hier wonen, (*sarcastisch*) zo'n heerlijk huisje buiten, maar dat jouw zogenaamde creatieve geest nog steeds niet genoeg gestimuleerd is om ook maar de eerste regel van een boek te gaan schrijven.

BERTRAM: Ja, ja, dat komt wel, dat komt wel.

LOUISE: (*met stemverheffing*): Dat komt wel! Als je maar weet dat we binnenkort alleen van mijn AOW'tje en een klein nabestaandenpensioentje moeten zien rond te komen.

BERTRAM (*schrikt*): Zo erg is het toch nog niet?

LOUISE: Zo erg is het wel. Pa z'n centen zijn bijna op.

BERTRAM: Nou, dan houdt het allemaal op, dan hoef ik me er ook niet meer druk over te maken dat het niet eerlijk is dat die grond naar buurman Kamphuis gaat.

LOUISE: Waarom zou dat niet eerlijk zijn? Hij kan er tenminste wat mee, hij zal het wel nodig hebben voor z'n boerenbedrijf.

BERTRAM (*stemverheffing*): Natuurlijk kan hij er wat mee, natuurlijk, dan komt hij straks vlak langs ons raam (*loopt naar raam*) om mest te strooien, om te maaien, te schudden en weet ik al wat niet meer, hier vlak langs ons raam.

LOUISE (*sarcastisch*): Ja jongen, dat is het buitenleven, dat hoort er bij.

BERTRAM: Ik wil dat lawaai en die stank niet, dat is funest voor mijn creatieve geest.

LOUISE: En wat had jij dan met zo'n lap grond willen doen?

BERTRAM: Gewoon de natuur z'n gang laten gaan, lekker rustig, goed voor het milieu en mijn creatieve geest.

LOUISE: Daar geef ik je vaders goeie geld niet aan uit.

BERTRAM (*belangstellend*): Dus er is nog wel wat?

LOUISE: Er is inderdaad nog wel wat, maar we moeten zuinig zijn, zeker zolang die creatieve geest van jou blijft haperen.

BERTRAM: Weet je waarom ik het ook niet eerlijk vind? Die meneer de Grietze, van de kerkenraad bedoel ik, die zei dat het, wat hem betreft, niet uitmaakte naar wie de grond toe zou gaan, maar dat de kerk waarschijnlijk zou kiezen voor degene die het eerst een gezin zou stichten. Zo'n heel verhaal van een herder en zijn steeds groter wordende kudde, je kent dat wel.

LOUISE: Nou, dan mag jij wel opschieten. Buurman Kamphuis is vorige maand net getrouwd, en die boeren huldigen wat dat betreft hetzelfde standpunt als jij: gewoon de natuur z'n gang laten gaan.

BERTRAM: Je weet hoe ik denk over vrouwen en kinderen. Veel te druk allemaal, funest voor mijn creatieve geest.

LOUISE: Dat kan allemaal wel zo wezen, maar het zou mij heel wat waard zijn als jij eens een vrouw opzocht en ervoor zou zorgen dat ik oma werd... Weet je wat? Ik zal in dit geval de natuur eens een handje helpen.

BERTRAM: Hè, de natuur een handje helpen?

LOUISE: Jazeker, luister, als jij een vrouwtje weet te vinden en er de eerste tekenen van een nageslacht zijn, dan beloof ik jou dat ik dat stuk grond hiernaast zal proberen te kopen. (*rechts af*)

BERTRAM (*zich uittrekkend*): Nou, dat gaat hem dus niet worden.

JOPIE (*op van links*): Hé maatje, ook weer verschrikkelijk druk zie ik.

BERTRAM: Nou nee, niet echt, alhoewel, denkwerk zie ik ook als werk, dus in dat opzicht ben ik wel hartstikke druk.

JOPIE: En waarmee dan wel?

BERTRAM: Die hectare grond hiernaast komt te koop, of de kerk wil het voor twintig jaar verpachten en nu wil ik liever niet dat die lap in

handen valt van buurman Kamphuis met z'n enorme machines hier vlak langs ons raam.

JOPIE: Nee, dat snap ik.

BERTRAM: Van de andere kant wil ik er ook geen werk mee hebben, dus ik zat zo te denken om het op het milieu te gooien. Da's nogal in tegenwoordig. Kijk, als ik het nou koop of pacht en dan gewoon de natuur z'n gang laat gaan, bedoel ik.

JOPIE: Fantastisch man. (*bewonderend*) Soms levert dat denkwerk van jou ook echt iets op.

BERTRAM: Ho ho, het gaat allemaal niet door. Teveel beren op de weg. De kerk wil het waarschijnlijk alleen verkopen aan iemand die zo snel mogelijk de kerkelijke kudde groter zal maken, en ma hier staat er op dezelfde manier in en wil alleen het laatste beetje erfenis van pa hiervoor aanspreken als ik direct voor nageslacht zorg.

JOPIE: Hoe leuk kan een opdracht zijn.

BERTRAM: Nou, niet voor mij, ik zie een vrouw en zeker kinderen helemaal niet zitten. En trouwens; ik heb ook al een enorme achterstand op buurman Kamphuis. Die is vorige maand getrouwd, en zeker weten bijna elke avond aan het oefenen om de kudde op peil te houden.

JOPIE: Niet zo snel de moed opgeven man. We zijn nu al vanaf de lagere school kameraden, en toegegeven, je bent niet één van de snelste, maar je bereikt wel altijd je doel. Zeg, ik kan mijn lieve vrouwtje Lena wel eens vragen of ze je wil helpen, samen met een paar andere leden van de club.

BERTRAM (*argwanend*): Wat voor club?

JOPIE: Lena zit sinds kort bij een vrouwenactiegroep voor het milieu. B.O.N. Bevrijd Onze Natuur of zoiets.

BERTRAM: Ik heb niks met fanatieke vrouwen. B.O.N.? Je weet, ik ben redelijk goed ingevoerd in de milieubeweging, maar van die club heb ik nog nooit gehoord.

JOPIE: Het schijnt een afsplitsing te zijn van de B.O.M. beweging, de Bewust Ongehuwde Moeders. Nu de meesten daarvoor te oud geworden zijn, heeft er een aantal zich op het milieu gestort.

BERTRAM (*lachend*): Zo'n Bewust Ongehuwde Moeder zou ik op dit moment prima kunnen gebruiken. Even m'n mannelijke plicht doen. Vervolgens m'n moeder en de kerk het overtuigende bewijs tonen, en na het tekenen van de koopakte bij de notaris, wil de moeder in kwestie, het liefst zelf, opzouten.

JOPIE: Hoe leuk kan een opdracht zijn.

BERTRAM (*berustend*): Maar ja, de meesten zijn te oud, niet voor het kunstje, maar wel voor het resultaat.

JOPIE: Hoe leuk kan een opdracht zijn, als je maar van mijn Lena afblijft in dit geval.

BERTRAM: Maak je geen zorgen, bij het afwerken van de volledige B.O.N. beweging zal ik jouw Lena wel overslaan. Man, je doet nu net alsof zo'n vrouwenclub zo begaan is met het milieu, dat ze allemaal met mij het bed willen delen.

JOPIE: Ik weet wel dat ze voor het milieu heel ver willen gaan.

BERTRAM: Nou, dan zal ik maar eens een bord in de voortuin zetten met: "Staat ter dekking".

JOPIE (*lachend*): Ik ben gewoon jaloers op je. Maar alle gekheid op een stokje; als ik jou was zou ik toch eens met die actiegroep gaan praten, alleen al om je moeder en de kerk te laten zien, dat je actief aan je nageslacht werkt.

BERTRAM: En buurman Kamphuis dan? Je vergeet dat die al minstens een maand voorsprong heeft.

JOPIE: Zolang je nog niet definitief gehoord hebt dat ze een kleine verwachten, kun jij aan het werk. (*nadenkend*) Zeg, misschien moet je hem wel de indruk geven dat jij al een stuk verder bent. Ja, misschien moet je net doen alsof je al een vrouw hebt, en dat er al een kleine op komst is. Als zo'n boer denkt dat hij te laat is, dan gaat hij er verder misschien niet meer achteraan, en tegen de tijd dat je bij de notaris bent geweest kraait er geen haan meer naar.

BERTRAM: Ja ja, jij hebt makkelijk praten. Oh, één moment. (*haalt mobiel uit zijn broekzak*) Bertram Slangeveste, goedemorgen. (*luistert*) Hallo buurvrouw... (*gebaart naar Jopie*) Ja ja, natuurlijk kan dat. Ja hoor, geen probleem. Nou, tot straks dan. Hoe is het mogelijk? Wat een toeval! De buurvrouw en haar man en de heer De Grijs van de kerkenraad willen even langskomen om iets met mij te bespreken.

JOPIE: Nou, als je dan nog iets met die lap grond wil, dan mag je wel opschieten. Wanneer komen ze?

BERTRAM: Met een kwartiertje, zei ze.

JOPIE: Zo snel kan ik ook die vrouwen van die actiegroep niet hier naartoe halen. Waar halen we nu zo snel een vrouw vandaan die dit spelletje mee wil spelen?

BERTRAM: Mijn zus Josje komt vandaag ook nog, maar ik weet niet hoe laat. Ze blijft een week logeren. Dat doet ze wel vaker, van het buitenleven genieten. Maar die hoef ik hiervoor niet te vragen. Ze is zelfs nog vriendin met Ria, de buurvrouw, dus..

JOPIE: Heb je vrouwenkleden in huis?

BERTRAM: Ja, boven in de kast op de overloop, van Josje. Maar je bent toch niet van plan, wat ik denk dat je van plan bent?

JOPIE: Als jij dat stuk grond nog in de vingers wil krijgen, dan zal dat wel moeten. Kom op! Waar is die kast? Snel. *(beiden rechts af. De bel gaat, eerst kort en na een tijdje langer)*

LOUISE *(rechts op):* Bertram, de bel, de bel gaat. Oh, hij is er niet. *(links af. Josje met koffer en Louise op van links. Louise kust Josje op beide wangen)* Schat, wat ben je lekker vroeg, ik had je vanmiddag pas verwacht.

JOSJE: Met dit weer blijf ik niet op m'n flatje zitten. Is m'n lieve broertje er niet?

LOUISE: Hij moet er wel zijn. Tenminste, daarnet was hij er nog. Misschien een wandelingetje aan het maken, om zijn creatieve geest te stimuleren.

JOSJE: Nog steeds geen begin gemaakt aan het literaire meesterwerk?

LOUISE: Nee, en ik betwijfel of dat er ooit van gaat komen. *(achter het toneel klinkt het geluid van een luide schoolbel)*

JOSJE: Wat is dat nu weer? Het komt van buiten.

LOUISE: Ja, ik hoor die bel de laatste tijd wel meer, maar waar het vandaan komt, geen idee.

JOSJE: Dan zal hij ook wel niet voor ons bedoeld zijn. Even m'n koffer naar m'n kamer brengen en dan heb ik zin in een lekker bakje koffie. We kunnen, denk ik, wel buiten zitten.

LOUISE: Ik loop wel even mee naar je kamer. Ik wil even iets met je bespreken. *(samen rechts af. Na een tijdje komen Bertram en Jopie van rechts op, Jopie in een lange jurk en zwikkend op naaldhakken)*

BERTRAM *(hikkend van de lach):* Jongen, sorry meisje, ik zou zo op slag verliefd op je kunnen worden, vooral op dat lieve, zachte en onschuldige meisjesgezichtje van je. *(pakt met beide handen het gezicht van Jopie en geeft hem een zoen)*


JOPIE: Getver, hou op, ik weet ook wel dat ik er niet echt als een vrouw uitzie. Heb je misschien een pruik in huis?

BERTRAM: Een pruik? Natuurlijk heb ik geen pruik in huis. *(de bel van de buitendeur gaat)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407



“Samenspelen” is ons motto